

4

ŚWIATOPOGŁĄD UCZNIA

...o grupach
(socjologia)

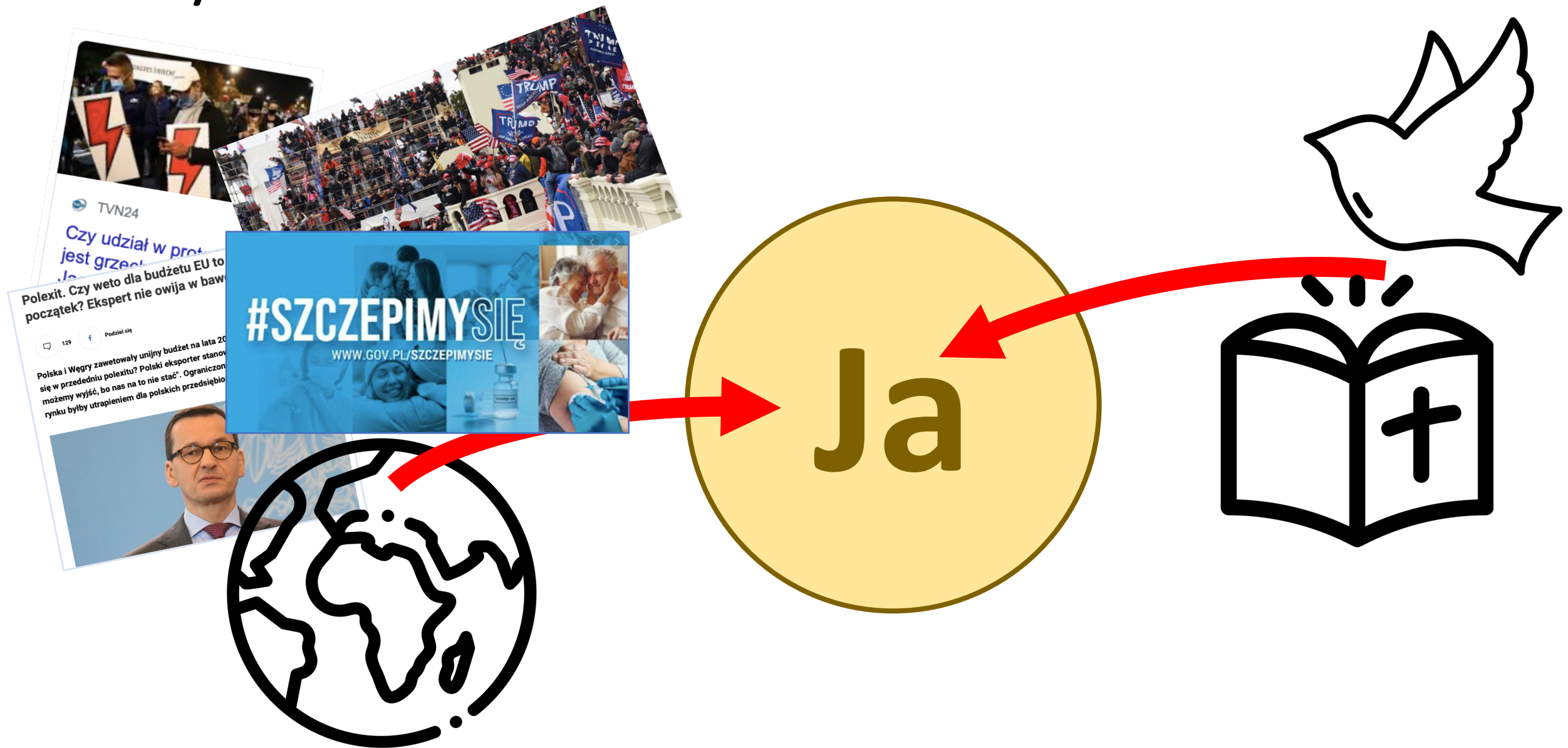
Światopogląd ucznia, wykład #4 O grupach (socjologia)

S.D.P - Gliwice, 22 lutego 2021 roku

Wojciech Apel
wojtek@pp.org.pl
601425019

Wyzwanie

Mądrość, myślenie i obietnice Boga.

Σωφρονισμού
sōfronismou

*Bóg dał nam ducha trzeźwego **myślenia**. (2Tm 1:7)*

*Jeżeli w twoje serce wstąpi **mądrość**
i **poznanie** będzie miłe twojej duszy,
rozwaga będzie czuwać nad tobą,
a **myślenie** będzie ciebie chronić. (Przyp 2:10)*

תבונה
tabuwn

Powtórka z wykładów #1, #2, #3

czyli

o słowach (filozofia),

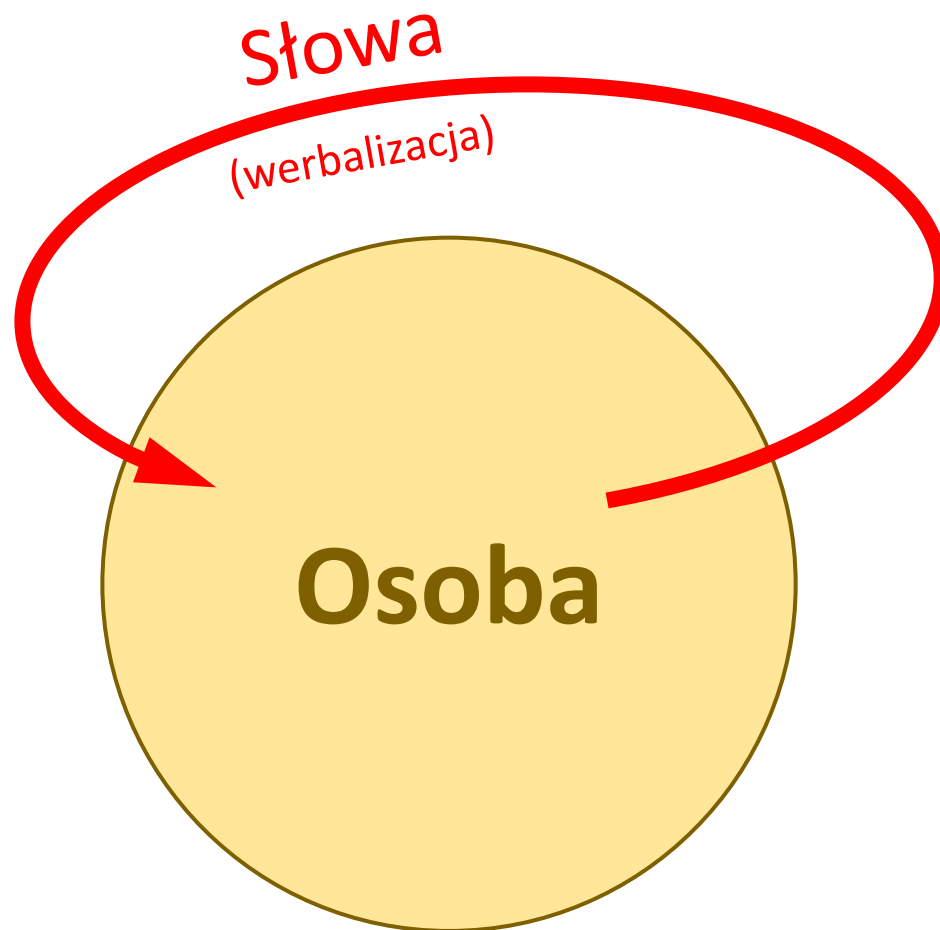
o Bogu (teologia) i ...

o człowieku (antropologia)

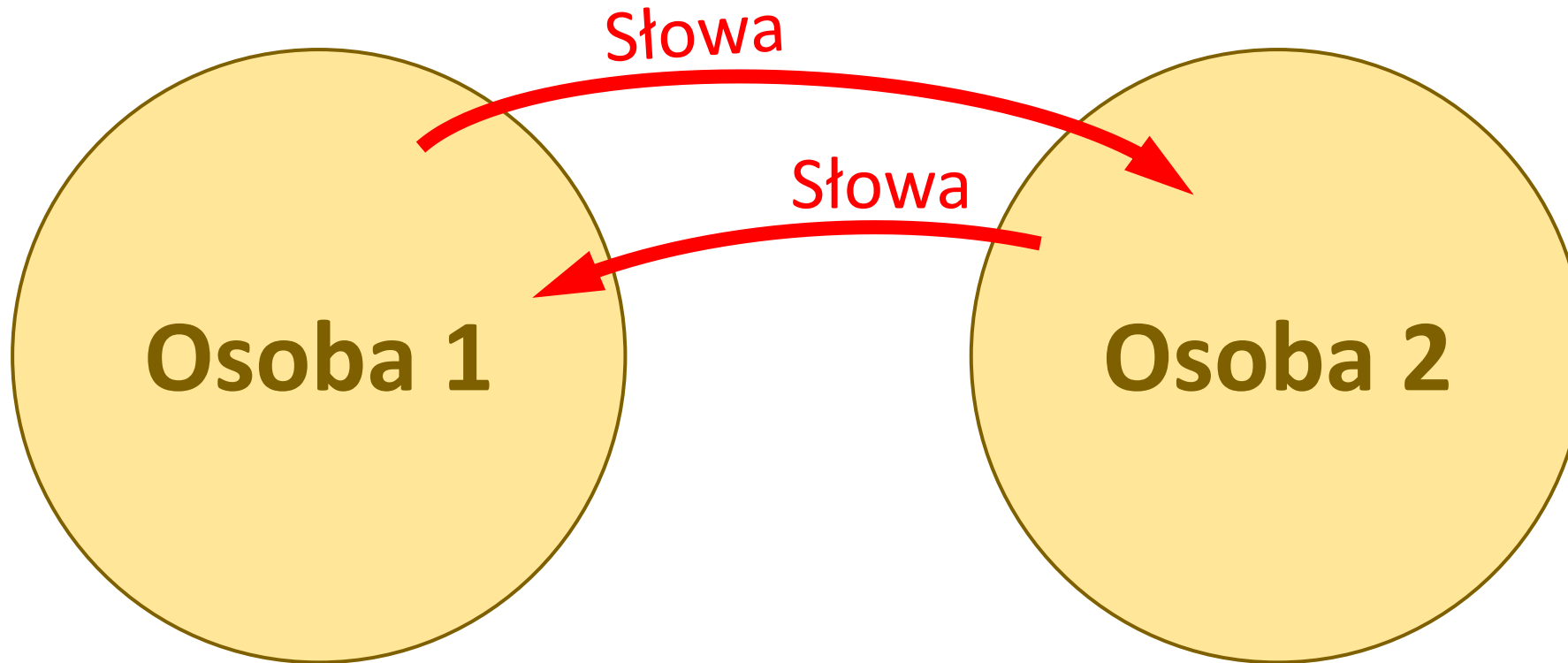
Proste zestawienie światopoglądów

Światopogląd	O słowach (filozofia)	O Bogu (teologia)	O człowieku (antropologia)	O grupach (socjologia)
Teizm	Słowa są ważne. Logika też.			
Materializm	Słowa są ważne. Logika też.			
Panteizm	Bla, bla, bla bo ładne słowa mogą być brzydkie i mokre.			

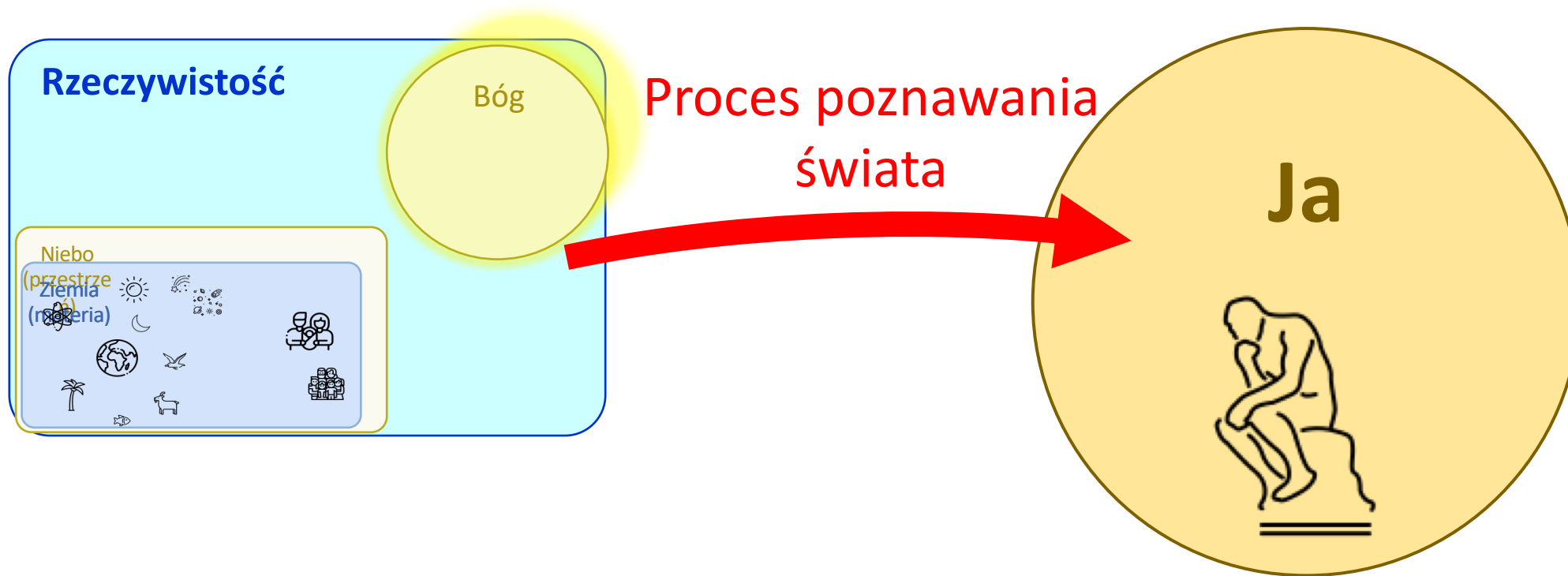
Słowa są ważne w procesach myślowych

Słowa są ważne w komunikowaniu się osób

Słowa są ważne w poznawaniu świata, budowaniu światopoglądu

Kluczowe słowa do rozważań

1. **Prawda** to opis rzeczywistości.
2. **Rzeczywistość** to wszystko wszędzie i zawsze.
3. **Stworzenie** to ta część rzeczywistości, która jako stworzona przez Boga jest od Niego różna.
4. **Stwórca**, istota konieczna, absolut.

Kolejne ważne słowa

1. **Światopogląd** to osobisty opis rzeczywistości.
2. **Wiedza** to znajomość prawdy.
3. **Wiara** to ta część światopoglądu (poznania), które nie jest wiedzą.
4. **Wolność** to możliwość podjęcia decyzji.

- **Epistemologia** to nauka o poznaniu rzeczywistości.

Słowa potrzebne etyce

1. **Dobro** to stan rzeczy zgodny z zamysłem Boga.
2. **Miłość** to relacja między osobami, zakładająca czynienie drugiej osobie dobra. Czasami miłość wymaga ofiary.
3. **Prawo** - ogłoszone przez władcę zasady postępowania obowiązujące na terytorium, gdzie władca włada, które to zasady podlegać będą przez tego władcę sprawiedliwej ocenie.
4. **Sprawiedliwość** to cecha działania osoby polegająca na konsekwentnym stosowaniu obowiązującego prawa.

- **Etyka** – dział filozofii zajmujący się wyprowadzaniem zasad moralnych.

Klasyfikacja światopoglądów: 3 wystarczą

Panteizm

Kryterium używania logiki

Teizm

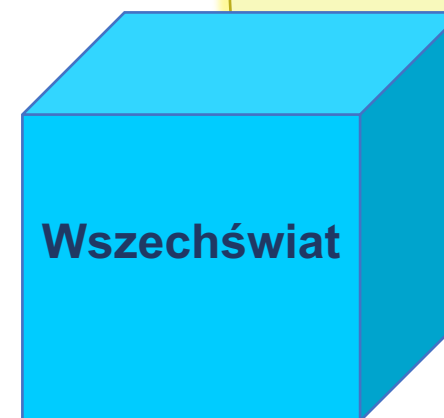
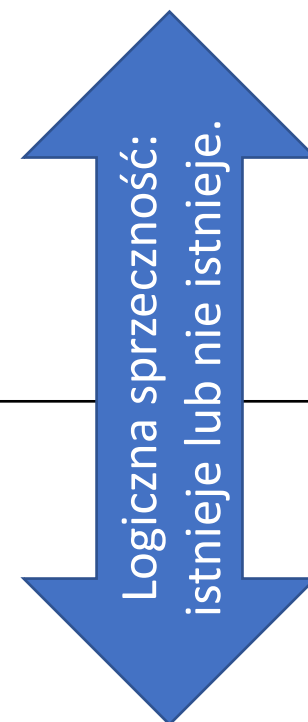
Logiczne zaprzeczenie

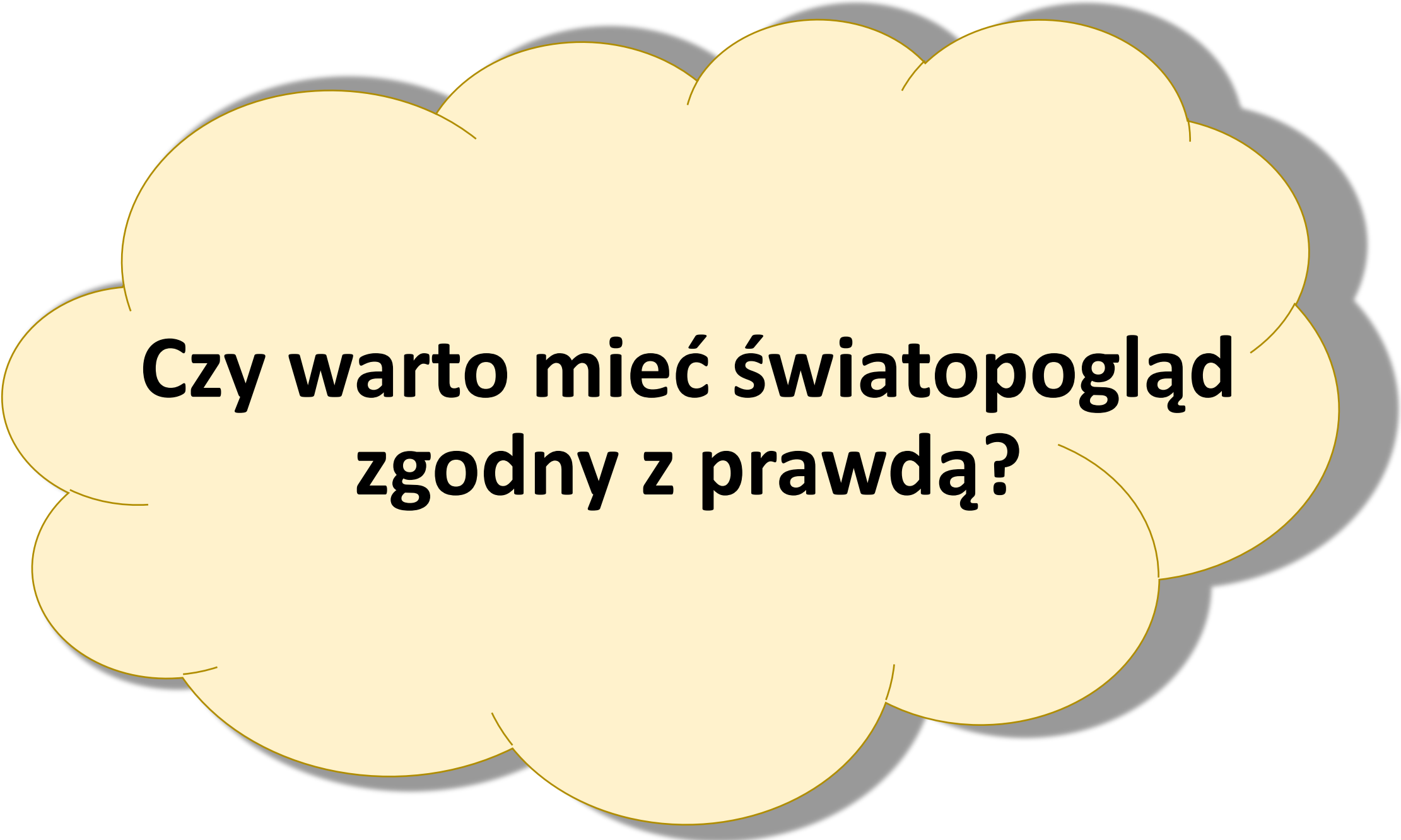
Ateizm (materializm,
naturalizm)

Teizm i ateizm oraz główna różniąca je idea.

Bóg, który zawsze istnieje stworzył wszechświat (kosmos) i wszechświat jako stworzenie jest od Boga różny, oddzielony.

Tylko wszechświat istnieje (zawsze istniał, zawsze istniał będzie). Świat duchowy i świat idee jest jego częścią i można, a nawet należy go badać.

**Czy warto mieć światopogląd
zgodny z prawdą?**

Proste zestawienie światopoglądów

Światopogląd	O słowach (filozofia)	O Bogu (teologia)	O człowieku (antropologia)	O grupach (socjologia)
Teizm	Słowa są ważne. Logika też.			
Materializm	Słowa są ważne. Logika też.			
Panteizm	Bła, bla, bla bo ładne słowa mogą być brzydkie i mokre.			

Proste zestawienie światopoglądów

Światopogląd	O słowach (filozofia)	O Bogu (teologia)	O człowieku (antropologia)	O grupach (socjologia)
Teizm	Słowa są ważne. Logika też.	Bóg jest i jest Stworzycielem.		
Materializm	Słowa są ważne. Logika też.	Bóg? Tak, jest taka idea. Można ją zbadać.		
Panteizm	Bla, bla, bla bo ładne słowa mogą być brzydkie i mokre.	Wszystko jest bogiem i bóg jest wszystkim, ale nie próbuj tego zrozumieć. Bla, bla, bla... Poczuj!		

***Na początku
Bóg stworzył
niebo i ziemię.***

Księga Rodzaju, rozdział 1, wers 1

Akt stworzenia

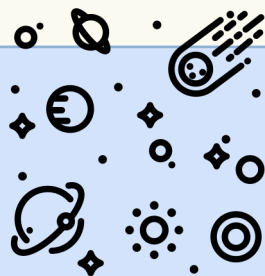
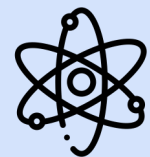
Bóg

Niebo (przestrzeń)

Ziemia (materia)

Stworzył

Stworzył

Cechy objawiającego się Boga

1. Stworzyciel
2. Święty
3. Objawiający
4. Dobry
5. Prawy
6. Miłujący
7. Zbawiający

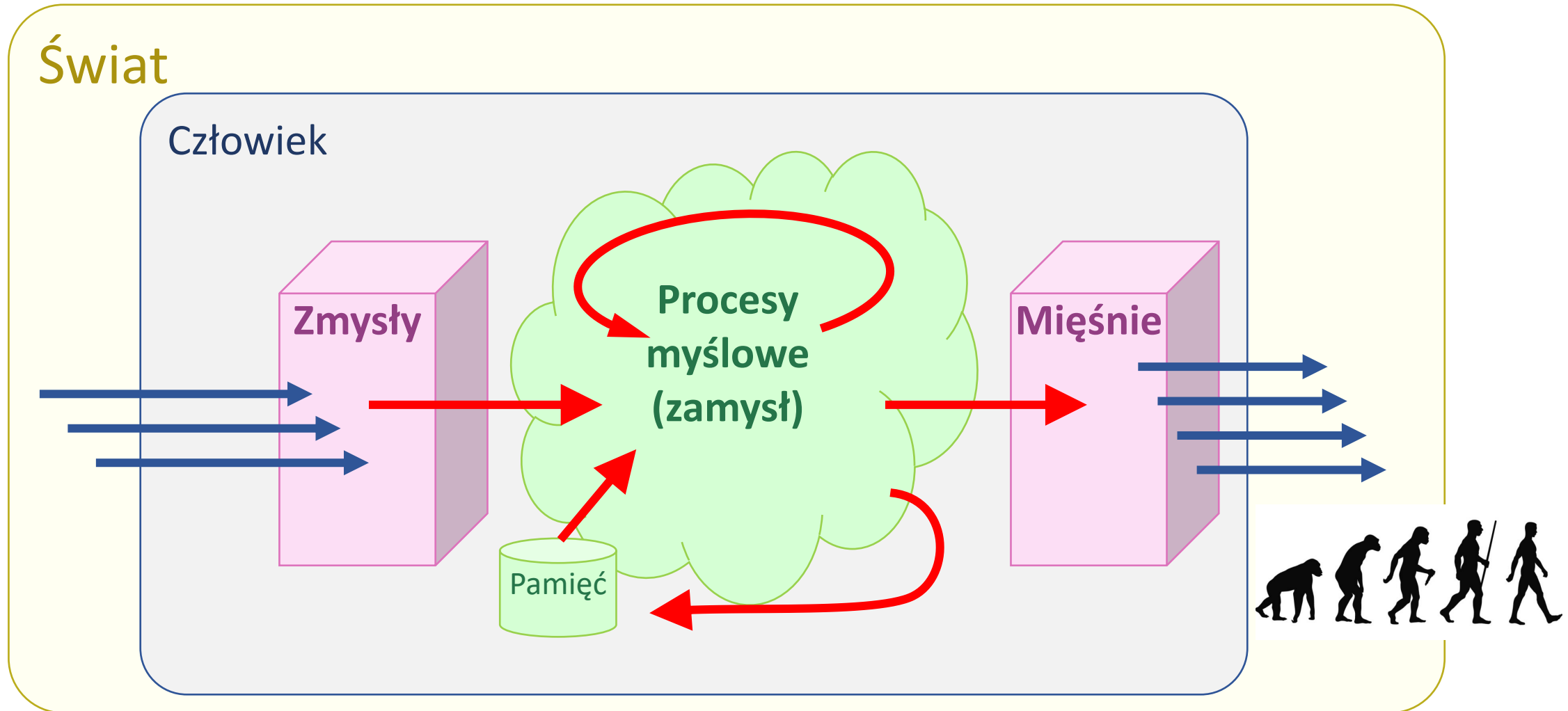
*Rzeczy **ukryte** należą do Pana,
Boga naszego,
a rzeczy **objawione**
do nas i do naszych synów
na wieki,
abyśmy wypełnili wszystkie
słowa tego Prawa.*

(Pwt 29:28 BT5)

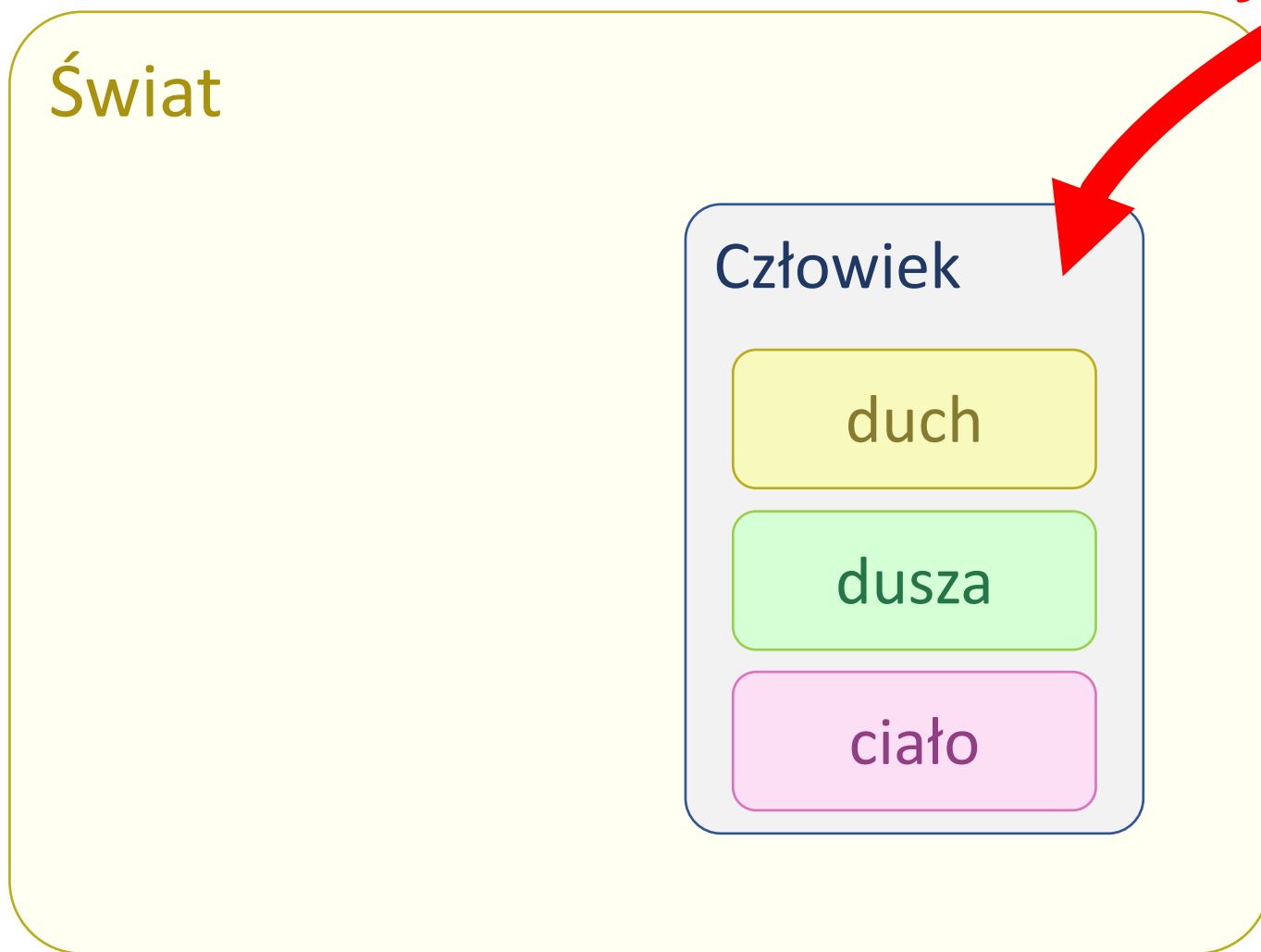
Proste zestawienie światopoglądów

Światopogląd	O słowach (filozofia)	O Bogu (teologia)	O człowieku (antropologia)	O grupach (socjologia)
Teizm	Słowa są ważne. Logika też.	Bóg jest Stworzycielem.	Człowiek to stworzenie z ziemi, stworzone na podobieństwo Stwórcy.	
Materializm	Słowa są ważne. Logika też.	Bóg? Tak, jest taka idea. Można ją zbadać.	Człowiek to jeden z gatunków żyjących na ziemi.	
Panteizm	Bla, bla, bla bo ładne słowa mogą być brzydkie i mokre.	Wszystko jest bogiem i bóg jest wszystkim, ale nie próbuj tego zrozumieć. Bla, bla, bla... Poczuj!	Człowiek jest bogiem, albo niczym, ale jest w bogu, choć to bóg jest w nim, a może nie jest.	

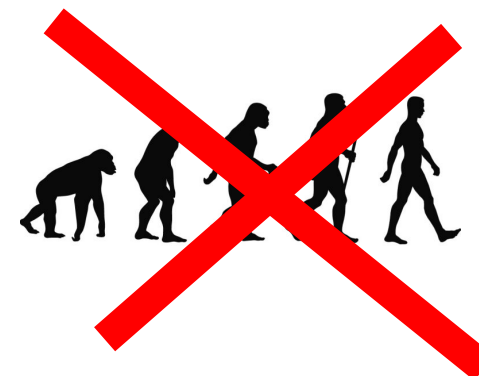
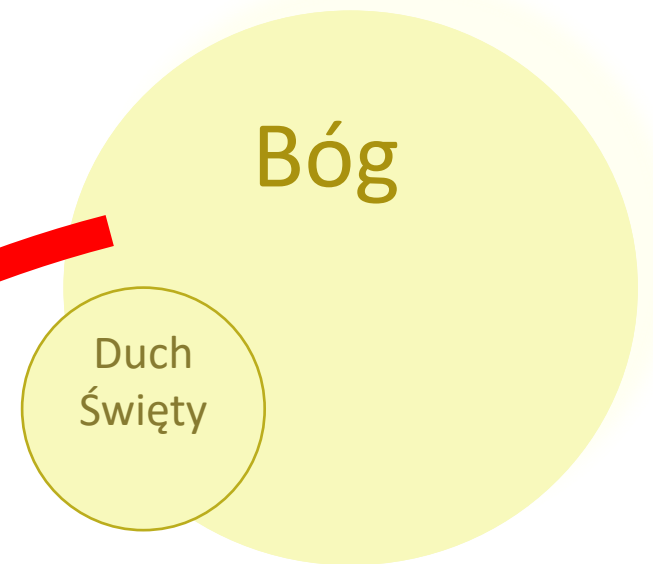
Model materialistyczny: Człowiek zmysłowy

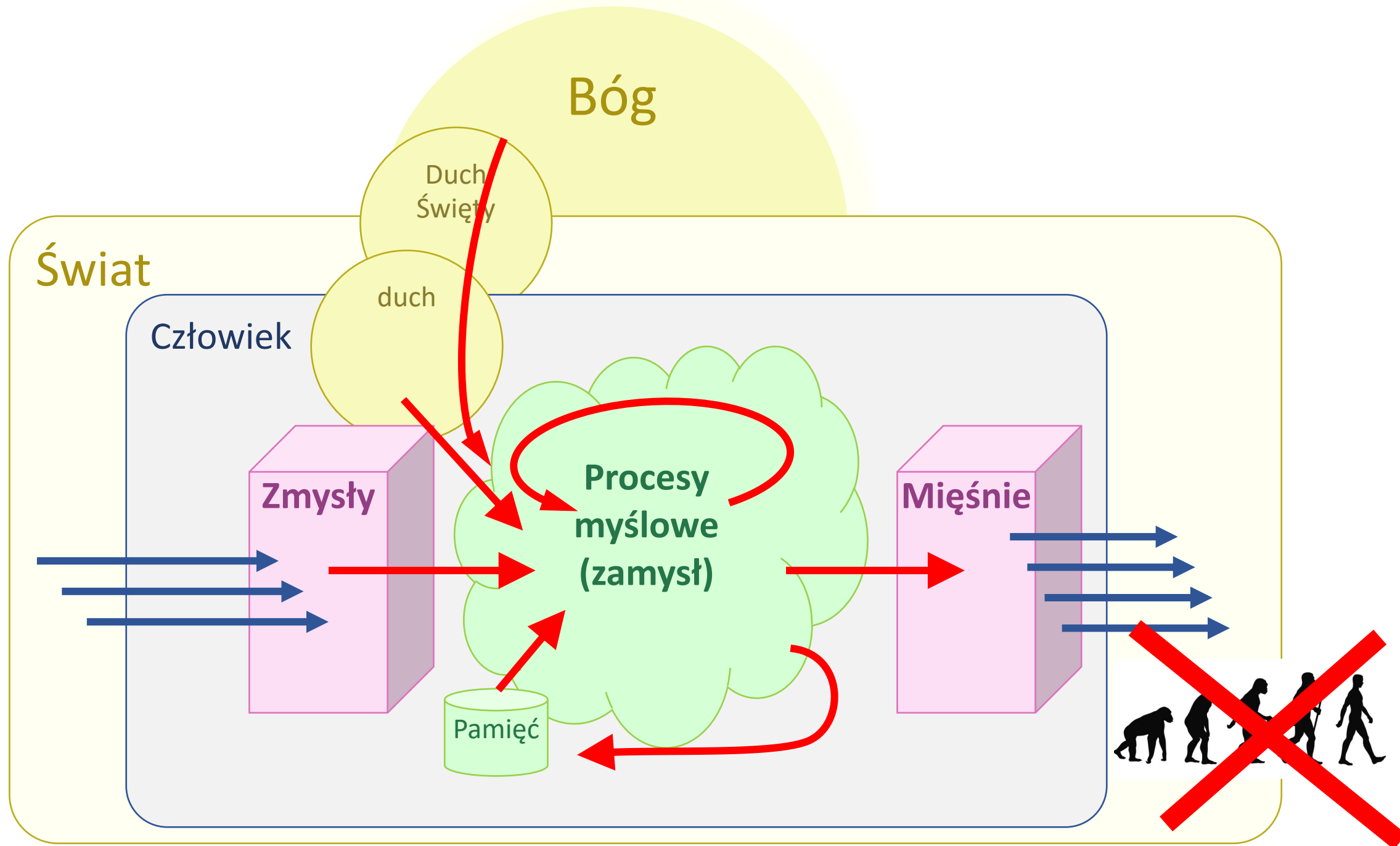

Człowiek stworzony jako istota trójjedyna

Stworzył

Plan na dziś

#0. Powtórka z wykładów 1-3

#1. Bóg wieloosobowy

#2. Małżeństwo, rodzina, klan, gmina, naród i czy jest coś więcej?

#3. Obraz Boga w stworzeniu i w tworzonych przez nas strukturach

Bóg wieloosobowy

Socjologia

Socjologia to nauka w systematyczny sposób badająca i opisująca funkcjonowanie grup osób (społeczeństw).

Genesis 1:1

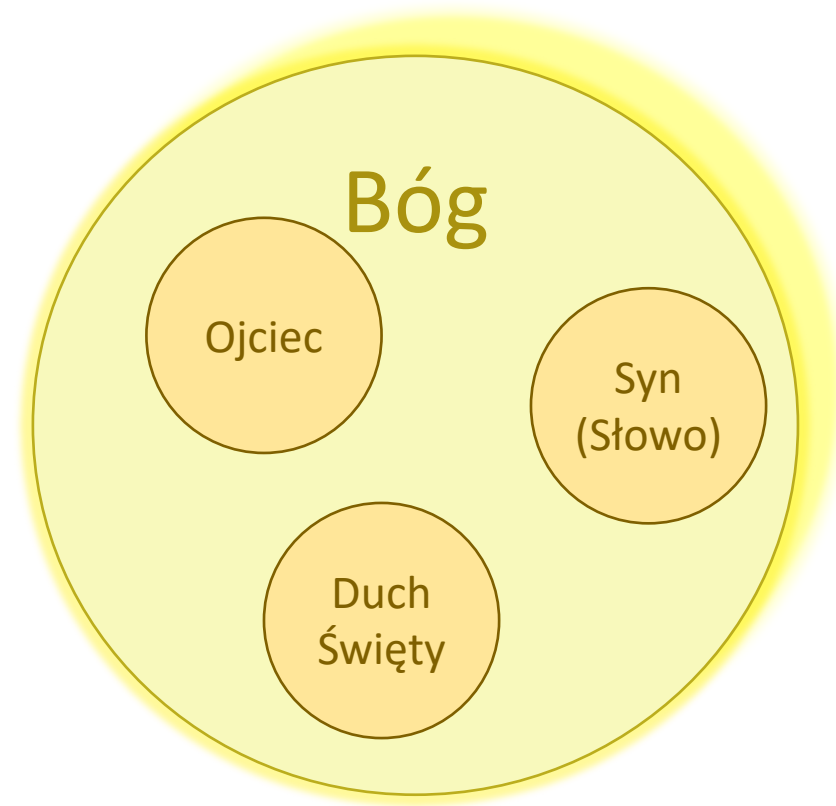
Na początku Bóg stworzył (a może stworzyli?) niebo i ziemię.

- Czy Bóg jest jeden?
- Tak! Jest jeden Bóg!
- Ale ...

Jest jeden Bóg (...)

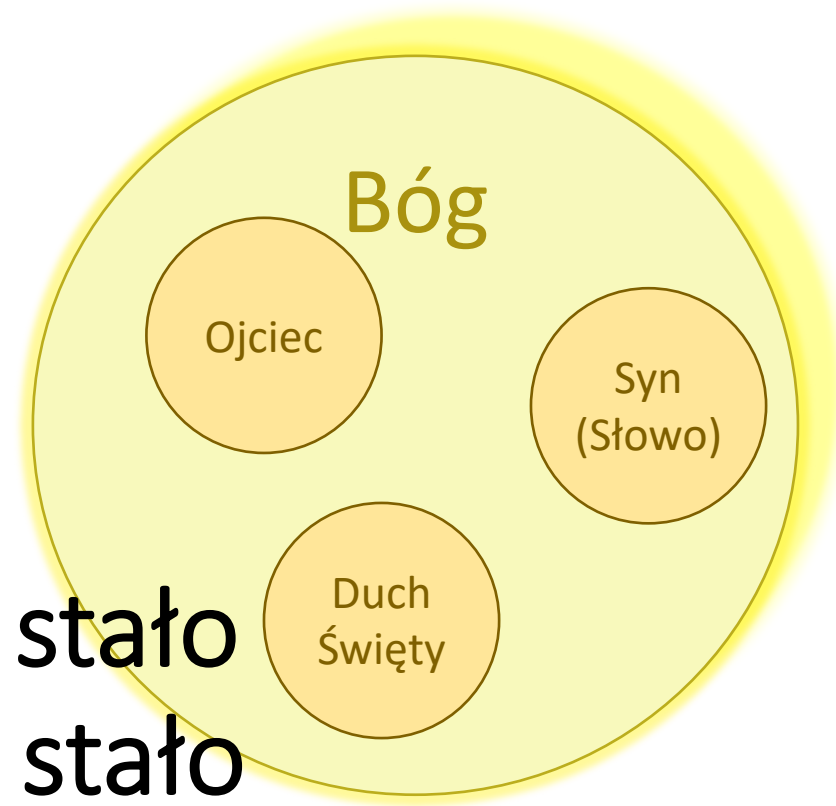

Jest jeden Bóg (...)
a Słowo było u Boga

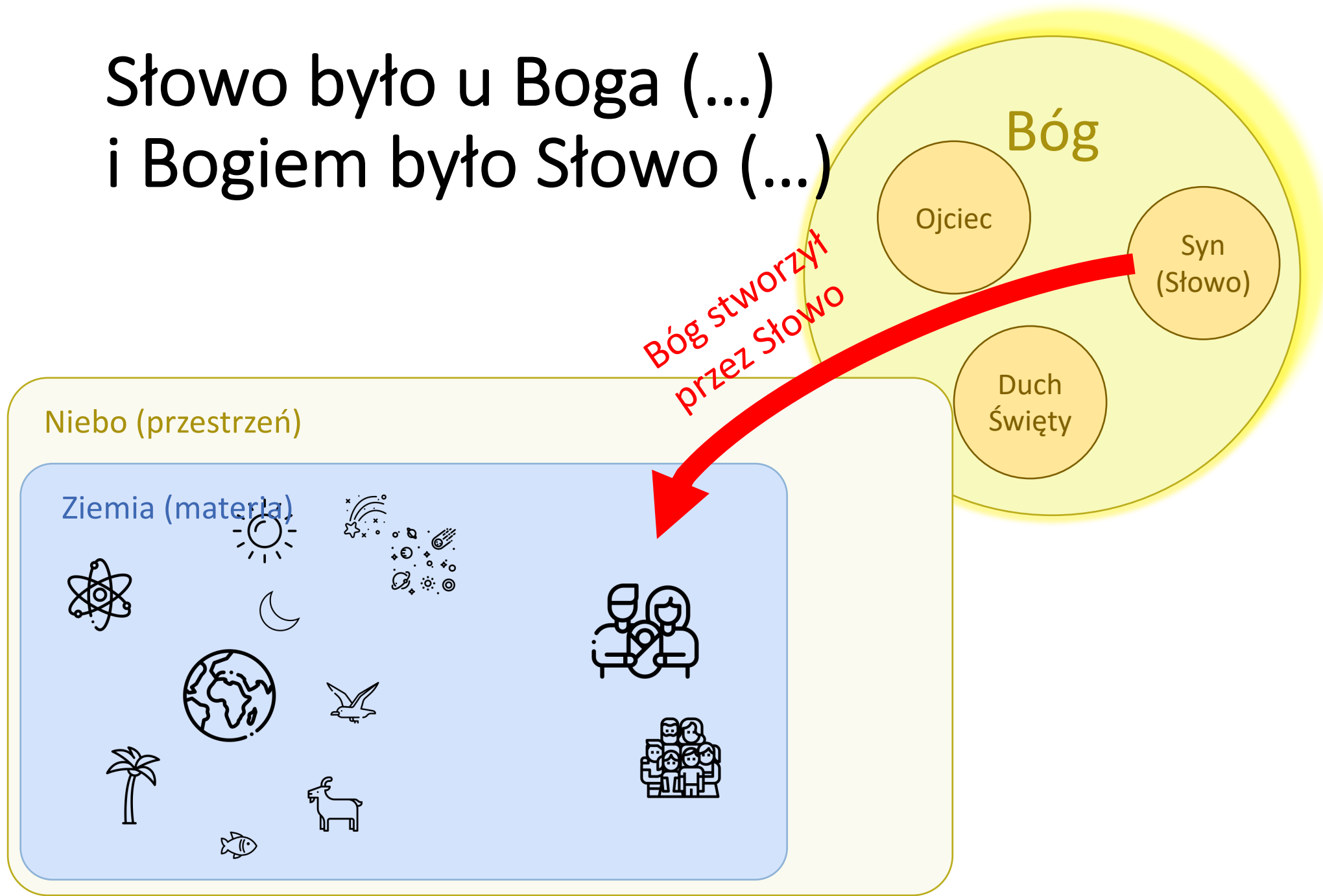

Jest jeden Bóg (...)
a Słowo było u Boga
i Bogiem było Słowo.

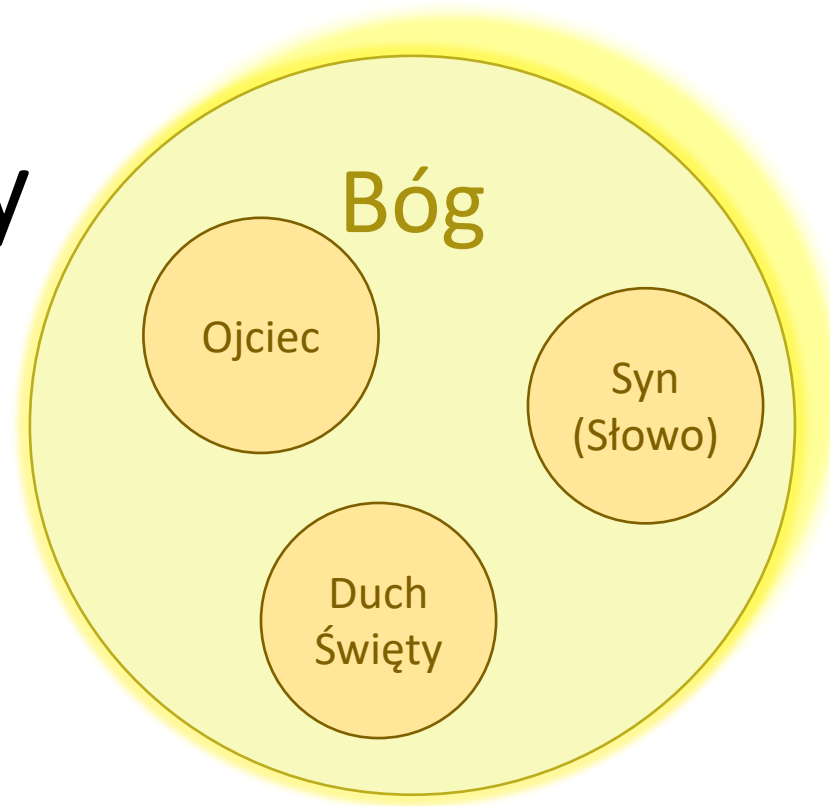
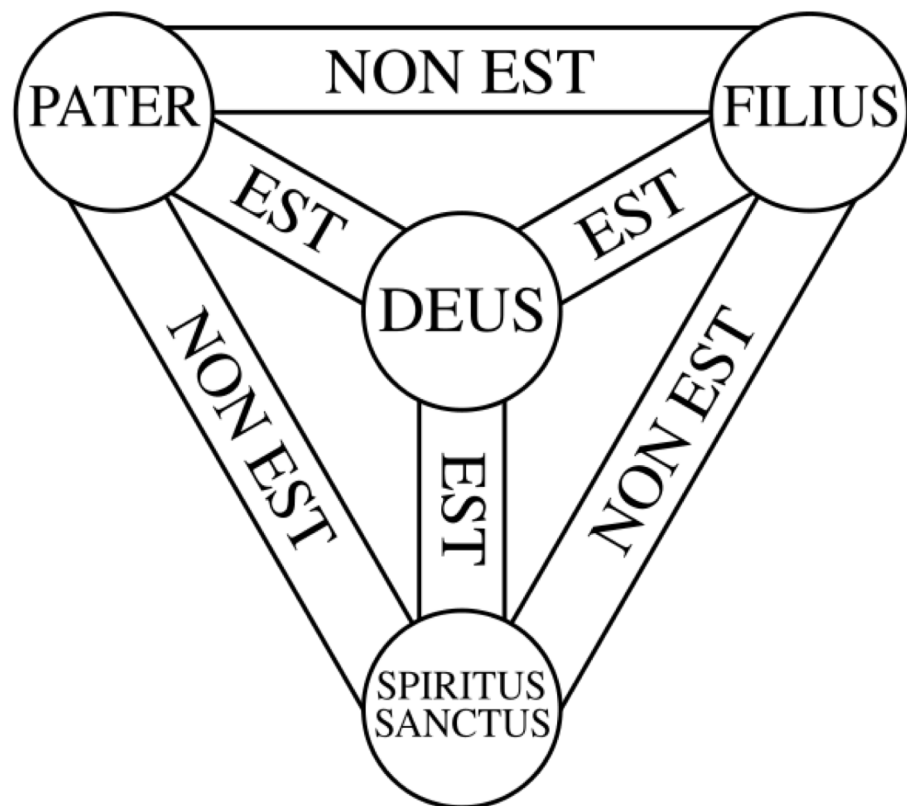
Wszystko przez nie się stało
a bez Niego nic się nie stało
Z tego co się stało.

Słowo było u Boga (...) i Bogiem było Słowo (...)

Bóg jest wieloosobowy

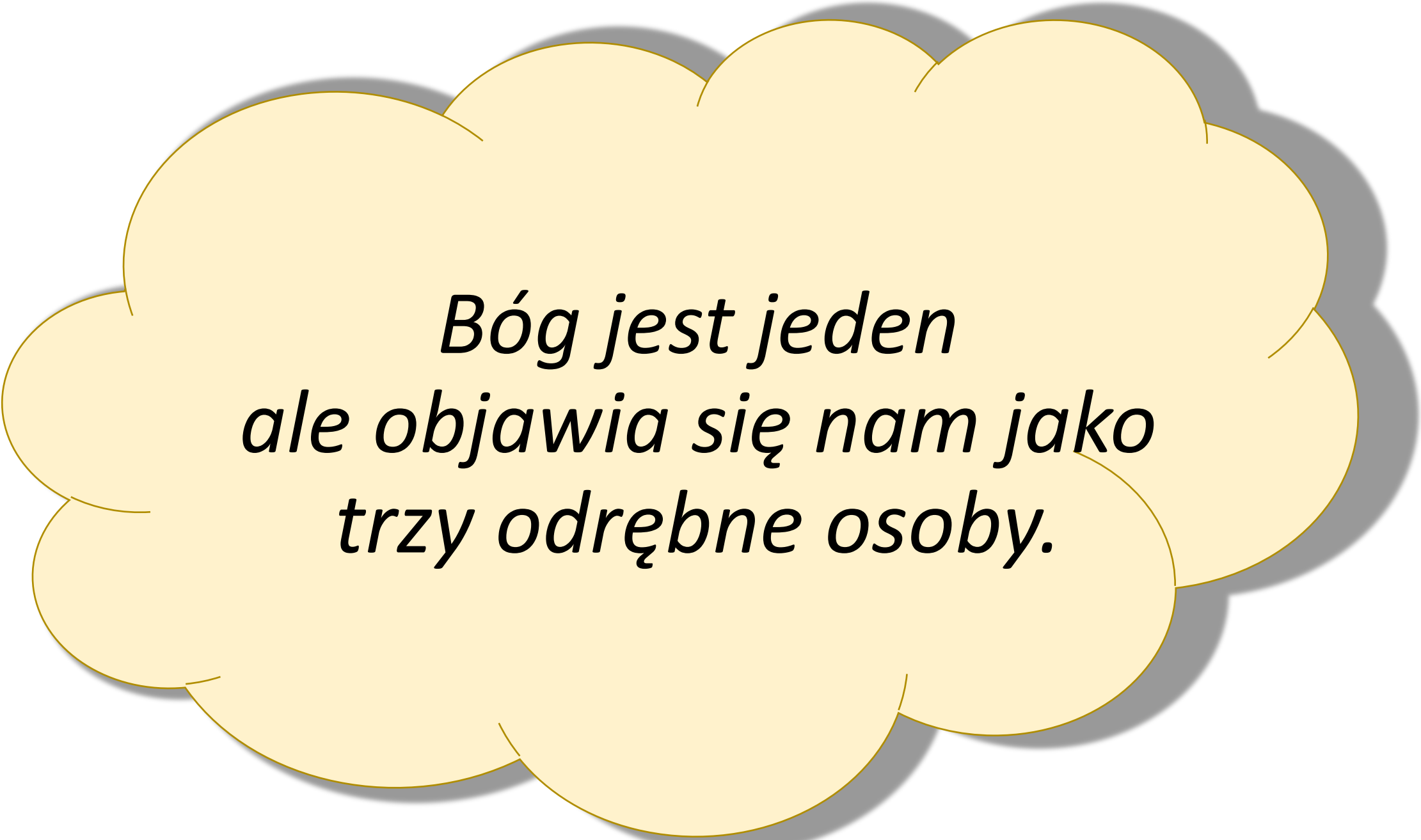
Z katechizmu: Dogmat o Trójcy świętej

Bóg jest Bogiem Trójjedynym, istniejącym jako trzy Osoby pozostając jednocześnie jednym Bytem.

Wszystkie trzy Osoby są rozumiane jako mające tę samą jedną istotę czyli naturę, a nie jedynie podobne natury.

Jeden Bóg istniejący w trzech Osobach i jednej substancji, Ojciec, Syn i Duch Święty.

- Artykuły Szmalkaldzkie – 1537 (Księga zgody – 1580)
- Konfesja Sandomierska – 1570
- Westminsterse Wyznanie Wiary - 1646

*Bóg jest jeden
ale objawia się nam jako
trzy odrębne osoby.*

Dlaczego aż trzy?

- **Jedynka** – pojedynczość, unikalność, samotność.
- **Dwójka** – relację, intymność, wspólnota.
- **Trójka** – współuczestnictwo.

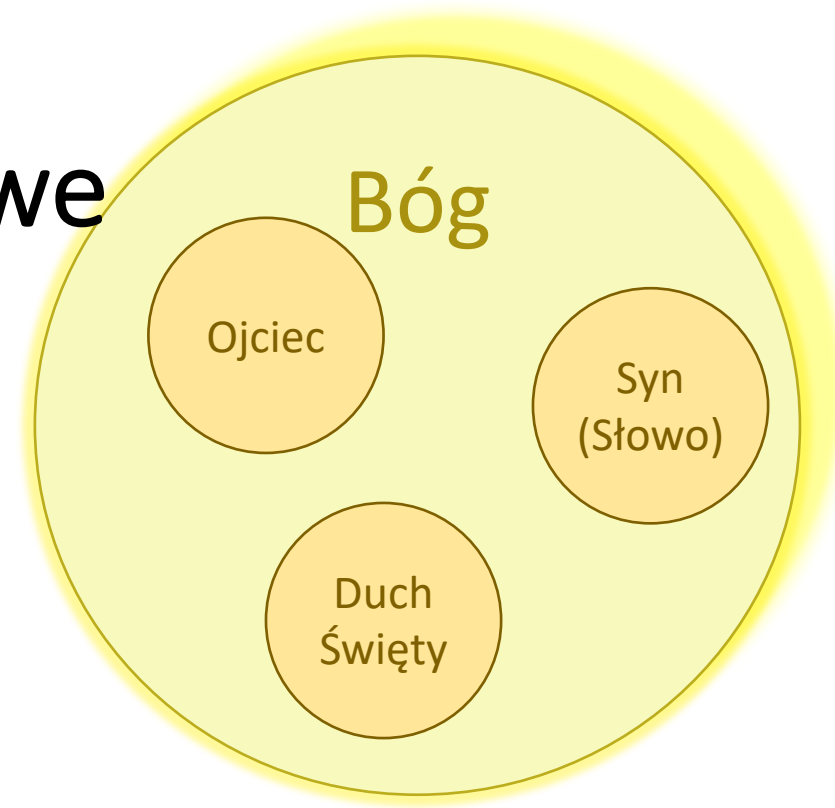
Czwórka nie wnosi żadnej dodatkowej możliwości.

Relacje między osobowe

- Zjednoczenie
- Szacunek
- Miłość
- Poddanie
- Władza
- Posłuszeństwo
- Pokora

Definicja:

Dobro to stan rzeczy zgodny z zamysłem Boga

Koran:

الله

Bóg nie ma syna!

(sura 4:171)

Genesis 1:1

Na początku Bóg stworzył (stworzyli?) niebo i ziemię.

Genesis 1:26

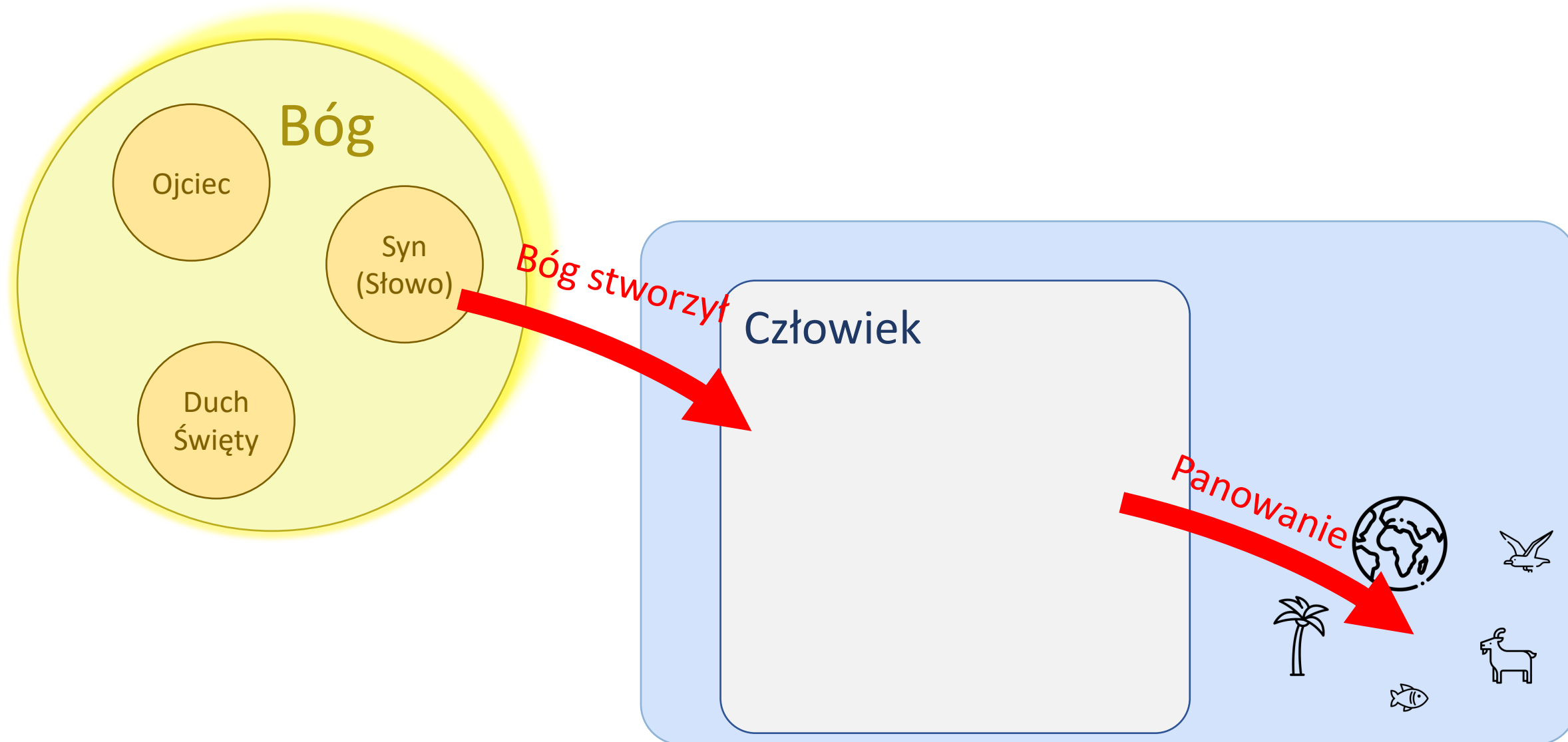
*BT: Rzekł Bóg: **Uczyńmy** człowieka na Nasz obraz, podobnego Nam. Niech panuje nad (...)*

*Cylkow: I rzekł Bóg: „**Uczyńmy** ludzi na obraz Nasz i według podobieństwa Naszego, a niech panują nad (...)*

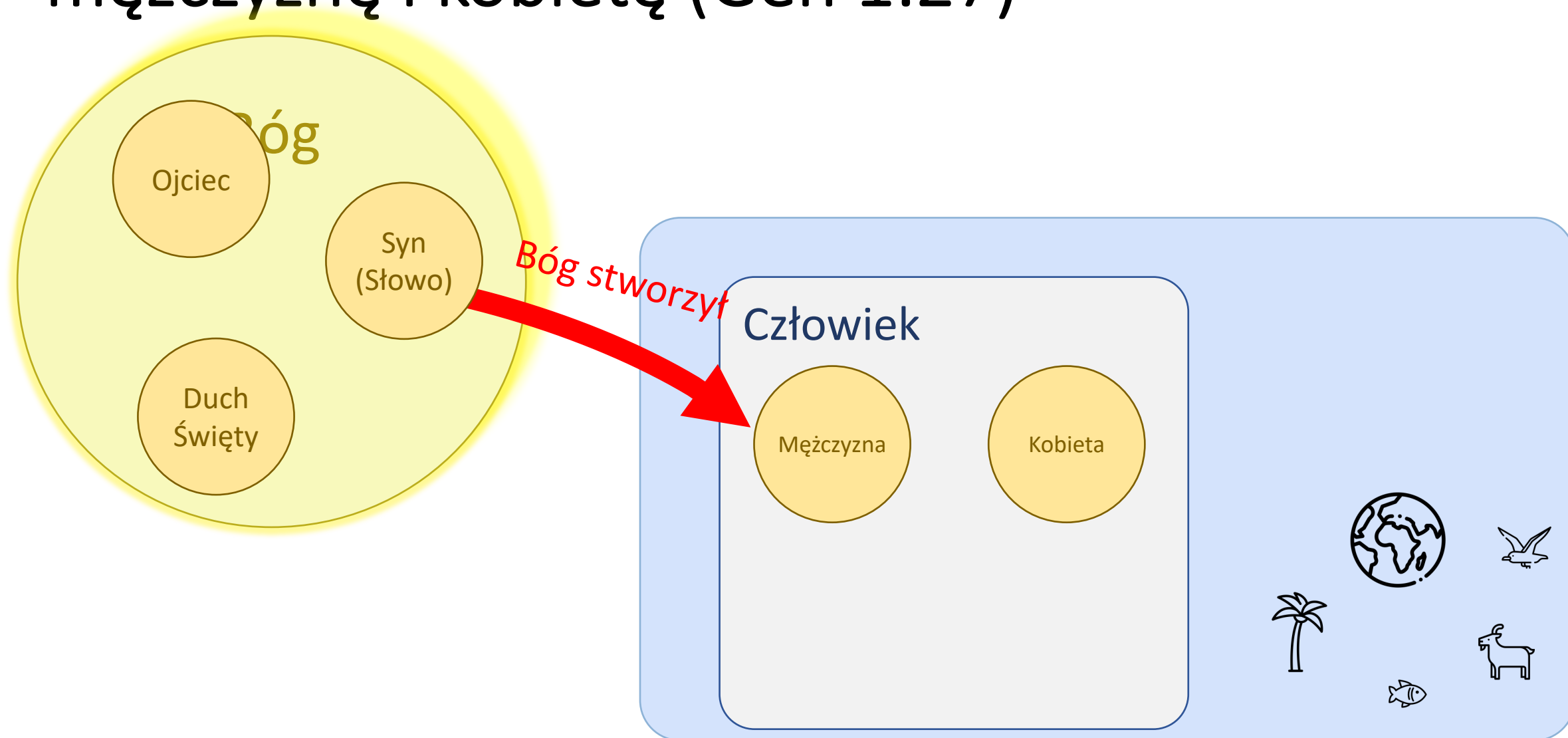
Genesis 1:26

*Rzekł Bóg: Uczyńmy człowieka na Nasz obraz, podobnego Nam.
Niech **panuje** nad nad rybami morskimi, nad ptactwem
powietrznym, nad bydłem, nad całą ziemią i nad wszelkim
zwierzętkiem naziemnym! (...)*

Bóg stworzył człowieka aby panował (Gen 1:26)

Bóg stworzył człowieka jako mężczyznę i kobietę (Gen 1:27)

Genesis 1:27

BT: Gdy Bóg stworzył człowieka, na podobieństwo Boga stworzył go; stworzył mężczyznę i niewiastę, pobłogosławił ich i dał im nazwę „ludzie”, wtedy gdy ich stworzył.

Genesis 1:27

BT: Gdy Bóg stworzył człowieka, na podobieństwo Boga stworzył go; stworzył mężczyznę i niewiastę, pobłogosławił ich i dał im nazwę „ludzie”, wtedy gdy ich stworzył.

EIB: Gdy Bóg stworzył człowieka, uczynił go na własne podobieństwo. Stworzył mężczyznę i kobietę, pobłogosławił ich i w dniu ich stworzenia określił ich mianem: człowiek.

Cylkow: Czasu, którego stworzył Bóg Adama, na podobieństwo Boże uczynił go. Mężczyznę i niewiastę stworzył ich, i błogosławił im, i nazwał imię ich Adam, czasu którego stworzeni zostali.

x. Wujek: I stworzył Bóg człowieka na wyobrażenie swoje: na wyobrażenie Boże stworzył go: mężczyznę i białogłową stworzył je.

O stworzeniu człowieka jako mężczyzny i kobiety czytamy kilka razy

- *Gen 1:27nn*
- *Gen 2:23nn – opowieść Adama o tym jak zobaczył Ewę*
- *Gen 5:1*

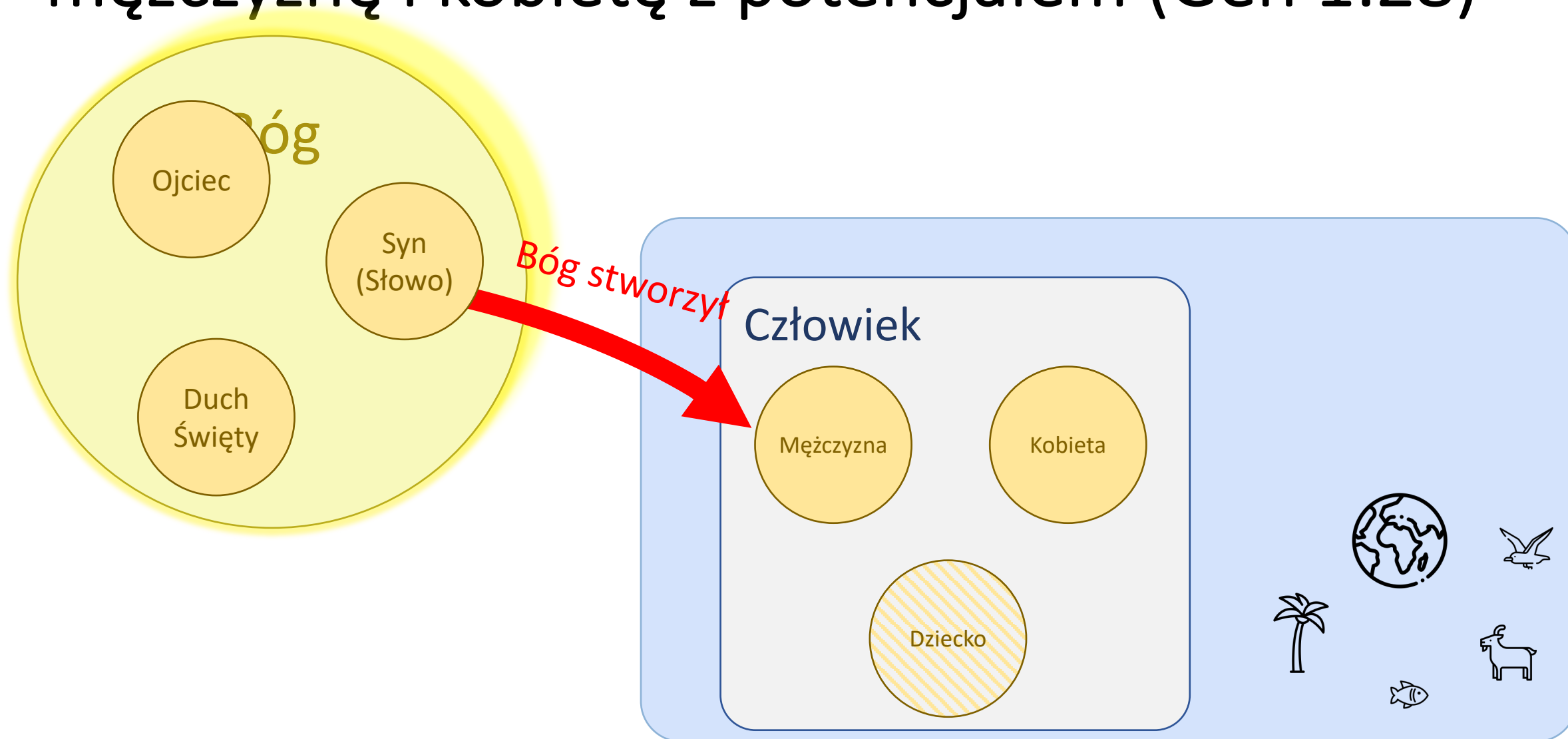
Gen 2:23 - Jak to dobrze oddać po polsku?

BT5: mężczyzna powiedział: Ta dopiero jest kością z moich kości i ciałem z mego ciała! Ta będzie się zwała **niewiastą**, bo ta z mężczyzny została wzięta.

x. Wujek: I rzekł Adam: To teraz kość z kości moich, i ciało z ciała mego: tę będą zwać **Mężyną**, bo z **męża** wzięta jest. Przetoż opuści człowiek ojca swego i matkę, a przyłączy się do żony swej, i będą dwoje w jednym ciele.

23 Et dixit Adam: Haec nunc os de ossibus meis, et caro de carne mea: haec vocaberetur Mulier, quia de viro haec habitabit.
24 Et reliquit Adam pater suum et matrem suam, et adheret uxori suae, et erunt in carne una.
25 Et erunt duo in carne una.

Bóg stworzył człowieka jako mężczyznę i kobietę z potencjałem (Gen 1:28)

Panowanie

Panowanie to używanie innej osoby do realizacji własnych celów. Inicjatywa panowania wychodzi od panującego.

1. Celem stworzenia człowieka było panowanie nad resztą stworzeń na ziemi.
2. Nie jest wolą Boga aby człowiek panował nad człowiekiem.
3. W upadłym, popsutym świecie powszechnie spotykamy się z panowaniem (uciskiem, zniewalaniem, manipulacją) człowieka nad człowiekiem.
4. Efektem tej obserwacji jest odrzucenie idei panowania nad czymkolwiek.

Podanie

Poddanie to realizacja w swoim życiu Bożego pomysłu na swoją rolę w świecie.

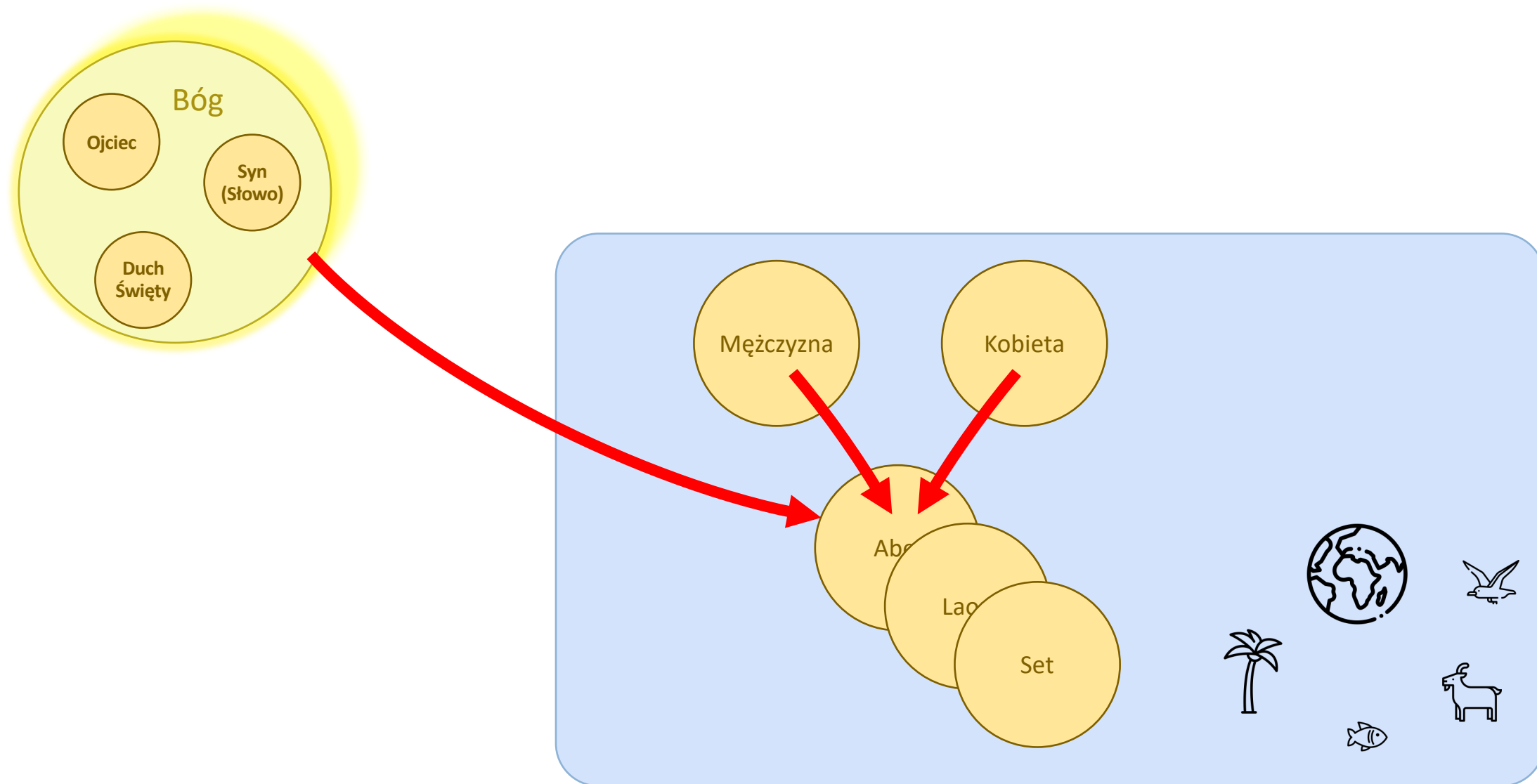
1. Poddanie nie ma nic wspólnego z wartością danej osoby lub jej znaczeniem ale jest odwzorowaniem relacji wewnątrz Boga z życiem ludzi.
2. Poddanie wypływa od poddanego, który odkrywa i realizuje w sposób wolny w swoim życiu Boży zamiar.

Małżeństwo, rodzina, klan,
gmina, naród, ...

Genesis 1:28

*Po czym Bóg im błogosławił, mówiąc do nich: Bądźcie **płodni** i **rozmnażajcie** się, abyście **zaludnili** ziemię i uczynili ją sobie poddaną; abyście panowali nad ptactwem podniebnym, nad rybami morskimi i nad wszystkimi zwierzętami pełzającymi po ziemi.*

A potem ...

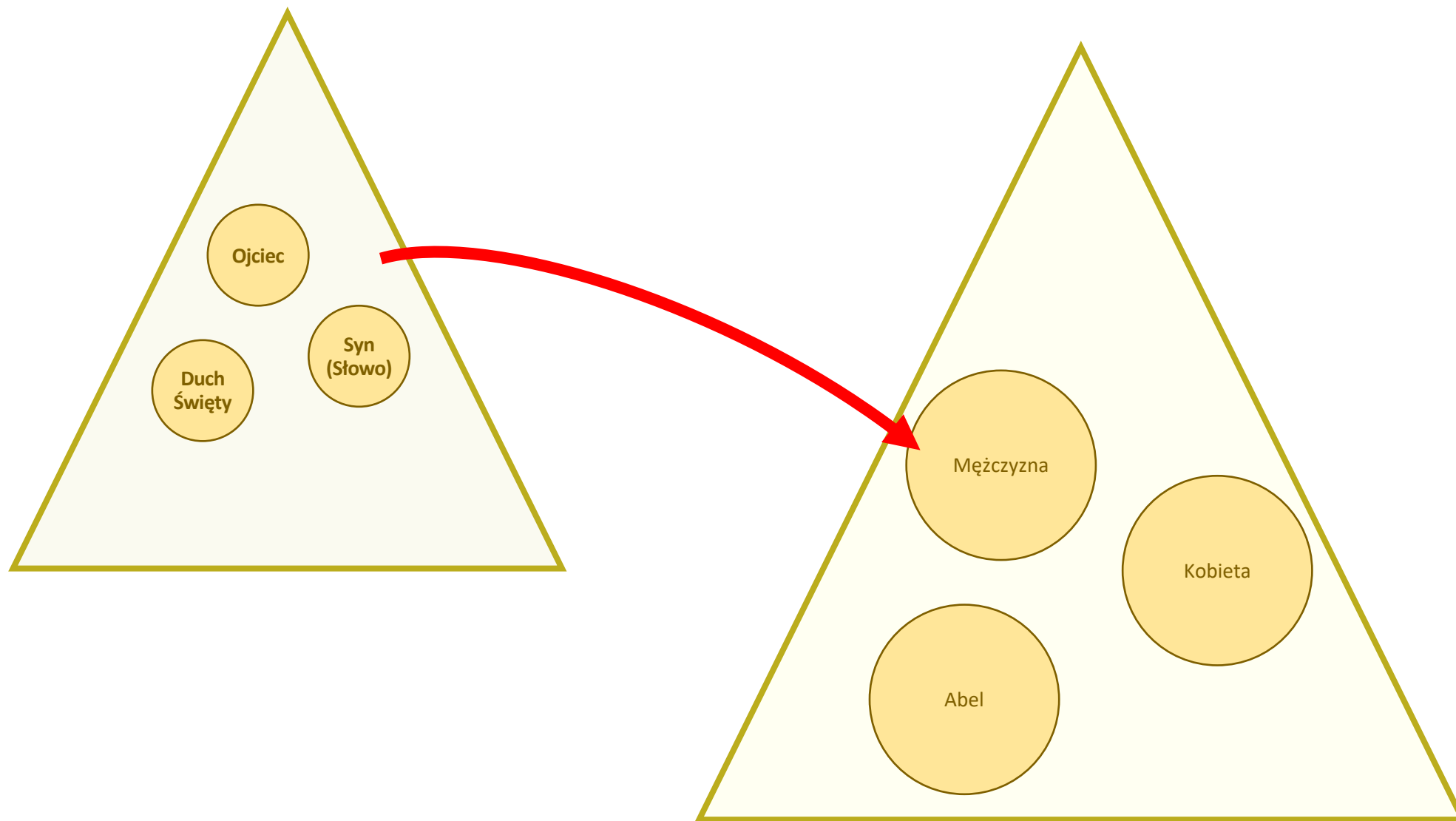
Dzieje apostołskie 17:26-31 TPNT

[Bóg] uczynił z jednej krwi każdy naród (εθνος) ludzki, aby mieszkał na całym obliczu ziemi, wyznaczając im czasy wcześniej ustanowione i granice ich zamieszkania, żeby szukały Pana, oby prawdziwie Go dotknęły i oby Go znalazły. Wszakże nie jest On daleko od każdego z nas, w Nim bowiem żyjemy i poruszamy się, i jesteśmy, jak i niektórzy z waszych poetów powiedzieli.

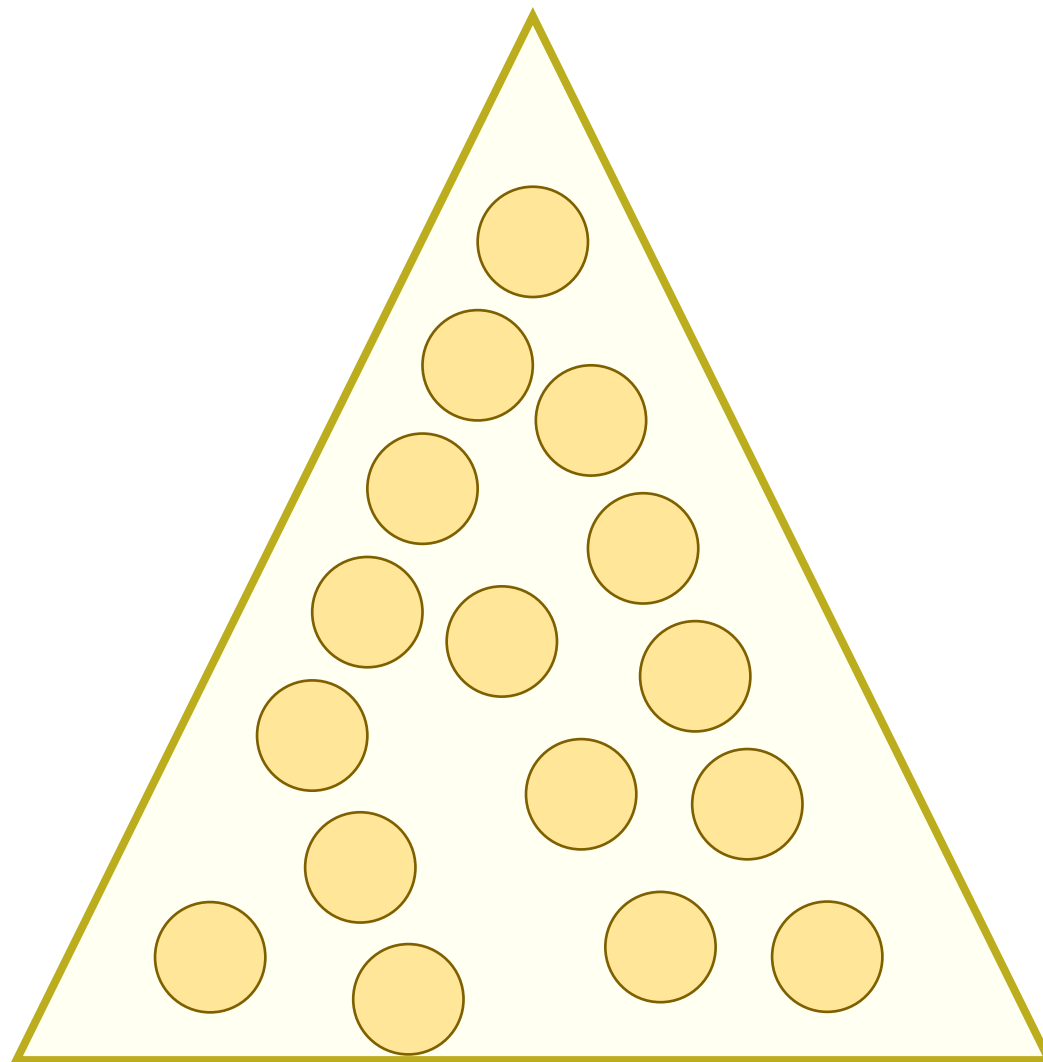
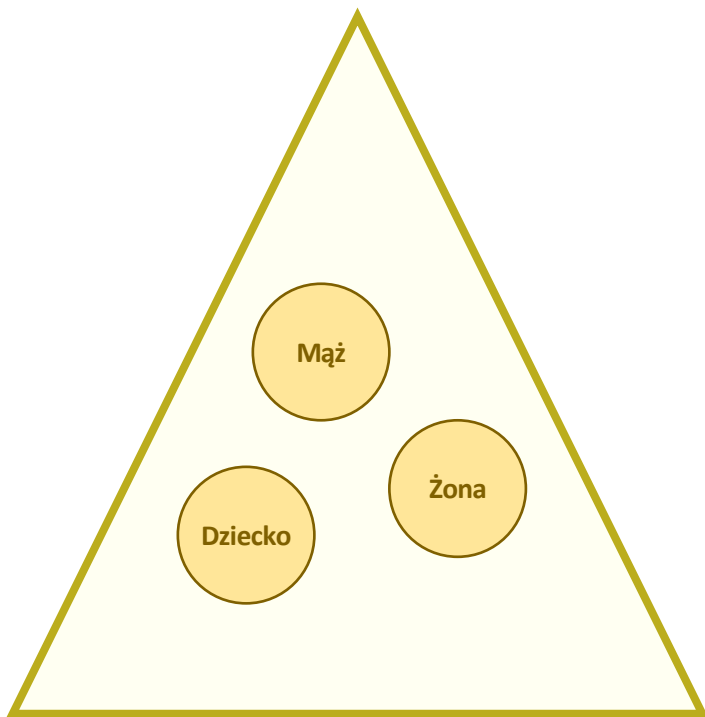
Wniosek: narody to nie jest wytwór kultury ale zamysł Boga.

Uważajmy więc na proces wynaradawiania.

Struktury społeczne w zamyśle Boga

Struktury społeczne tworzone przez nas

Struktury społeczne

- Małżeństwo
- Rodzina
- Klan
- Gmina
- Stowarzyszenia, fundacje, kluby, partie
- Zbór, parafia, kościół lokalny
- Spółka, przedsiębiorstwo
- Państwo
- Wojsko

Współczesny atak na małżeństwo i rodzinę

Biblia

- Różne, właściwe role.
- Płeć znana od urodzenia.
- Żona poddana mężowi.
- Dzieci poddane rodzicom.

Świat

- Równość.
- Płeć określona jak kto chce.
- Mąż i żona równi w małżeństwie.
- Dzieci wolne i swawolne.

List Efezjan 5:18nn

(18) I nie upijajcie się winem, w którym jest rozwiążłość, ale bądźcie napełniani w duchu, (19) rozmawiając ze sobą przez psalmy i hymny, i pieśni duchowe, śpiewając i grając w swoim sercu Panu, (20) dziękując zawsze za wszystko, w imieniu Pana naszego Jezusa Chrystusa, Bogu i Ojcu, (21) **ulegając jedni drugim w bojaźni Bożej**. (22) Żony, bądźcie uległe swoim mężom, jak Panu; (23) Mąż bowiem jest głową żony, jak Chrystus głową Kościoła; On też jest Zbawicielem ciała. (24) Ale tak, jak Kościół uległ jest Chrystusowi, tak i żony własnym mężom we wszystkim.

List Efezjan 5:18nn

(25) Mężowie, miłujcie swoje żony, tak jak i Chrystus umiłował Kościół i wydał za niego samego siebie, (26) aby go uświęcić, oczyszczając kąpielą wodną przez Słowo, (27) Aby postawić go przy sobie jako Kościół pełen chwały, nie mający plamy, ani zmarszczki, ani żadnych z tych rzeczy, ale żeby był święty i nienaganny. (28) Tak też mężowie powinni miłować swoje żony, jak swoje ciała; kto miłuje swoją żonę, samego siebie miłuje. (29) Albowiem nikt nigdy swojego ciała nie miał w nienawiści, ale je żywi i ogrzewa, tak jak i Pan Kościół, (30) Bo jesteśmy członkami Jego ciała, z Jego ciała i z Jego kości.

List Efezjan 5:18nn

(31) Z tego względu opuści człowiek swojego ojca i matkę, i zostanie złączony ze swoją żoną, i będą dwoje jednym ciałem.

(32) Tajemnica to wielka; ja jednak mówię to w odniesieniu do Chrystusa i w odniesieniu do Kościoła.

(33) Jednakże niech każdy z was z osobna miłuje swoją żonę jak siebie samego, a żona niech ma głęboki respekt wobec swojego męża.

C.S.Lewis, Listy starego diabła do młodego

Dla nas istota ludzka jest przede wszystkim zerem; naszym celem jest wchłonięcie jej woli w naszą, powiększy sferę naszej osobowości jej kosztem. Lecz posłuszeństwo, którego Nieprzyjaciół wymaga od ludzi jest czymś zupełnie innym. Trzeba się pogodzić z faktem, że całe to rozprowadanie o Jego miłości do ludzi i o tym, że Jego służba jest całkowitą wolnością, nie jest tylko (jakby się w to chciało wierzyć) czczą propagandą, lecz przerażającą prawdą.

On naprawdę chce zapęłnić wszechświat mnóstwem małych wstrętnych kopii samego Siebie - stworzeń, których życie, w miniaturowej skali będzie jakościowo podobne do Jego, nie dlatego, żeby je wchłonąć, lecz dlatego, że ich wola dobrowolnie dostosowuje się do Jego woli. My potrzebujemy bydła, które w końcu mogłoby stać się zerem; On potrzebuje sług, którzy w końcu mogliby stać się synami. My chcemy chłonąć, On chce rozdawać. W nas jest pustka i chcielibyśmy ją zapęłnić; On jest pełny i przelewa się.

Celem naszej walki jest świat, w którym nasz Ojciec z Otchłani wchłonąłby w siebie wszelkie pozostałe istoty; Nieprzyjaciół pragnie, żeby świat był pełen istot z Nim wprawdzie zjednoczonych, lecz mimo to zachowujących swą odrębność.

Zamysł Boga i zamysł diabła

- Nimrod
- Babel

Proste zestawienie światopoglądów

Światopogląd	O słowach (filozofia)	O Bogu (teologia)	O człowieku (antropologia)	O grupach (socjologia)
Teizm	Słowa są ważne. Logika też.	Bóg jest Stworzycielem.	Człowiek to stworzenie z ziemi, stworzone na podobieństwo Stwórcy.	Człowiek to mężczyzna i kobieta. Ludzie rodzą ludzi. Małżeństwa i rodziny wiąże unikalna więź.
Materializm	Słowa są ważne. Logika też.	Bóg? Tak, jest taka idea. Można ją zbadać.	Człowiek to jeden z gatunków żyjących na ziemi.	Rób to co chcesz. Jesteś tylko „nawozem historii”.
Panteizm	Bla, bla, bla bo ładne słowa mogą być brzydkie i mokre.	Wszystko jest bogiem i bóg jest wszystkim, ale nie próbuj tego zrozumieć. Bla, bla, bla... Poczuj!	Człowiek jest bogiem, albo niczym, ale jest w bogu, choć to bóg jest w nim, a może nie jest.	Rób to co czujesz.

Światopogląd ucznia

Cztery tematy:

1. O słowach (filozofia)
2. O Bogu (teologia)
3. O człowieku (antropologia)
4. O grupach (socjologia)

Braki:

1. O rzeczywistości (epistemologia)